

Paredzētās darbības iesniegums cūku audzēšanas kompleksa „Rukši” pārbūvei Lauberes pagastā Ogres novadā

Atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. panta 1.1. punktam un 2015. gada 13. janvāra MK noteikumu Nr. 18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 2. punktam.

1. Iesnieguma parakstīšanas datums un vieta;

2019. gada 11. novembris, Rīga

2. Ierosinātāja vārds, uzvārds (juridiskajai personai – nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese, publiskajai personai vai tās iestādei – nosaukums un adrese, fiziskajai personai – deklarēto dzīvesvieta vai dzīvesvietas, kurā tā ir sasniedzama), tālruņa numurs un elektroniskā pasta adrese;

Ierosinātājs:

SIA „Baltic Pork”, reģistrācijas Nr. 40003486540

Adrese: „Krastmalas”, Allažu pagasts, Siguldas novads, LV-2154

Tālruņa numurs: +371 29273352

Elektroniskā pasta adrese: balticpork@balticpork.lv

Kontaktpersona:

Pilnvarotā persona Andris Jēkabsons

Tālruņa numurs: 29130528

Elektroniskā pasta adrese: jekabsons.jk@gmail.com

3. Informācija par paredzēto darbību:

Paredzētā darbība: cūku audzēšanas kompleksa „Rukši” pārbūve Lauberes pagastā Ogres novadā.

3.1. Paredzētās darbības fizisko pazīmju apraksts, tai skaitā informācija par apjomu, darbības norises vietas sagatavošanu pirms paredzētās darbības uzsākšanas, nojaukšanas darbiem un to risinājumiem (ja paredzētā darbība tādus ietver), izmantojamo tehnoloģiju veidiem, nepieciešamajiem infrastruktūras objektiem;

Cūku audzēšanas kompleksā „Rukši” tiek veikta saimnieciskā darbība, un operatoram 2012. gada 10. decembrī ir izsniegta A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. RI12IA0005.

SIA „Baltic Pork” plāno esošā cūku audzēšanas kompleksa „Rukši” pārbūvi, palielinot nobarojamo cūku turēšanas vietu skaitu līdz 30 000 vietām. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) ietvaros tiks izvērtēts un precizēts nobarojamo cūku vietu skaits, ņemot vērā plānotos tehnoloģiskos risinājumus, sagaidāmo ietekmi uz vidi un paredzētās darbības atbilstību

piemērojamām vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām, kā arī cūku labturības prasības. Pārbūves ietvaros nav plānota cūku audzēšanas kompleksa „Rukši” teritorijas paplašināšana.

Cūku novietņu pārbūve ietvers būvdarbus, kuru rezultātā tiks mainīts esošo novietņu vai to daļu apjoms, nemainot to lietošanas veidu. Pārbūvējamās novietnes un pārbūves apjomi, kā arī tehniskie risinājumi tiks precizēti IVN gaitā, atspoguļojot šo informāciju IVN Ziņojumā.

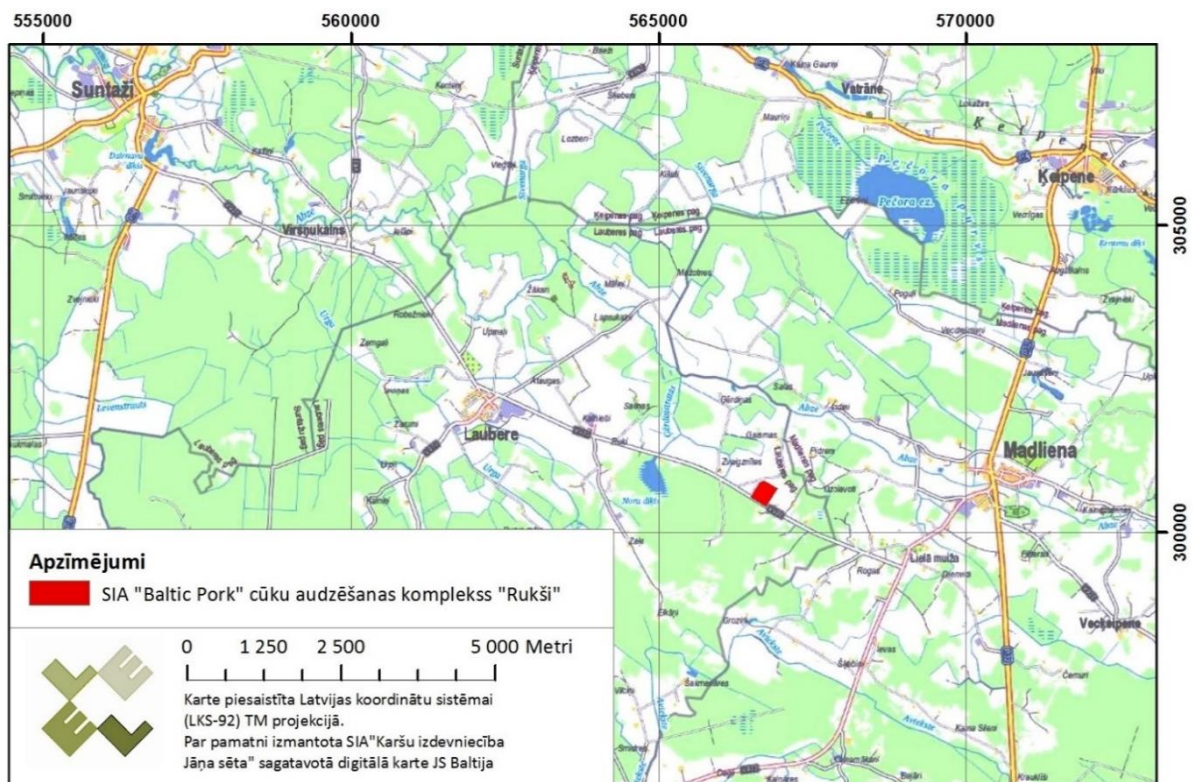
Plānots, ka pēc pārbūves cūku audzēšanas kompleksā tiks turētas nobarojamās cūkas ar dzīvsvaru no 30 līdz apmēram 100 kg.

IVN ietvaros tiks novērtēti un salīdzināti tehniskie risinājumi cūku novietņu pārbūvei, tai skaitā, piemēram, ventilācijas izvadu izvietojumam, grīdu segumam, barības padeves un šķidrmēslu savākšanas risinājumiem, paredzot, ka jānodrošina slēgta šķidrmēslu savākšana un novadīšana to pārstrādei biogāzē.

Lai nodrošinātu nepieciešamo šķidrmēslu krātuvju ietilpību pēc paredzētās darbības realizācijas, plānots SIA „Baltic Pork” cūku audzēšanas kompleksa „Rukši” teritorijā izbūvēt jaunas šķidrmēslu krātuves ar atbilstošu kopējo ietilpību. Izbūvējamo krātuvju skaits un ietilpība tiks precizēta IVN Ziņojuma izstrādes laikā.

3.2. informāciju par paredzētās darbības iespējamām norises vietām (norāda adreses un, ja iespējams, zemes vienību kadastra apzīmējumus) un to raksturojumu, ņemot vērā norises vietu un tās iespējami ietekmētās teritorijas vides stāvokli un jutīgumu;

SIA „Baltic Pork” cūku audzēšanas komplekss „Rukši” atrodas Ogres novadā, un tā atrašanās vieta parādīta 1. attēlā.

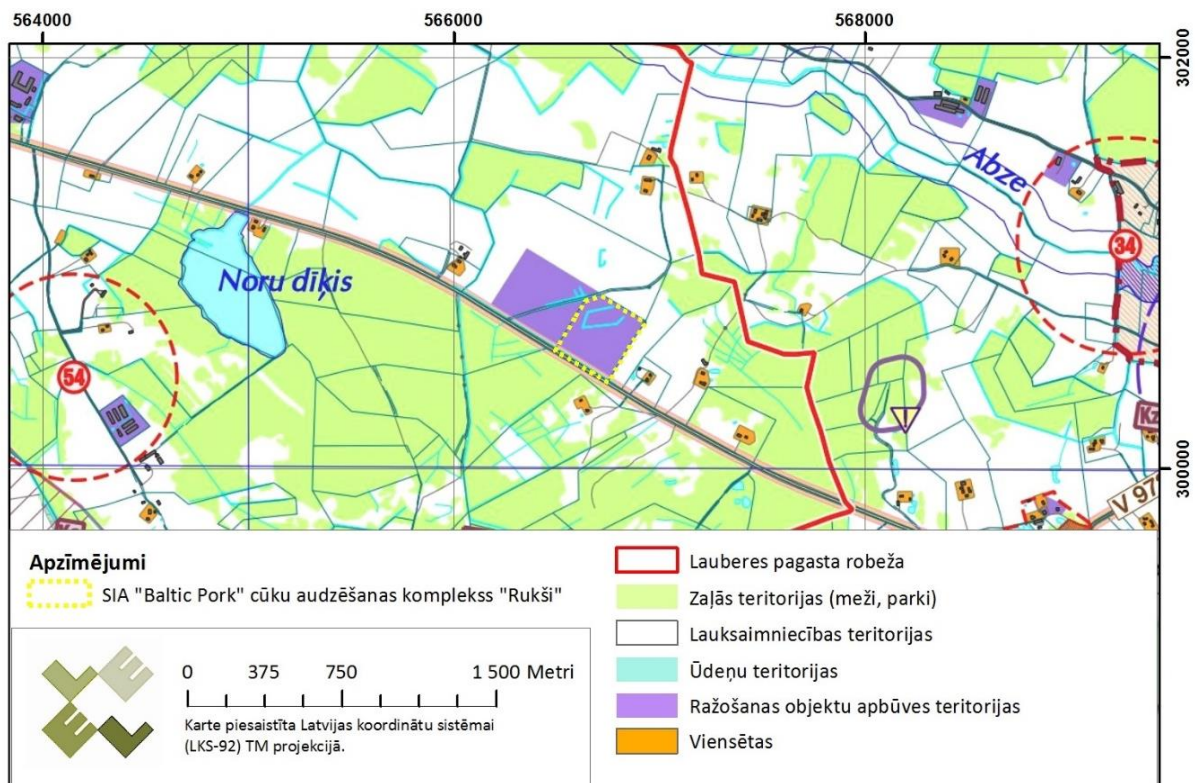
1. attēls. SIA „Baltic Pork” cūku audzēšanas kompleksa „Rukši” atrašanās vieta

SIA „Baltic Pork” cūku audzēšanas kompleksā „Rukši” ar intensīvu cūku audzēšanu nodarbojas kopš 2013. gada. Pirms tam tā bija neapbūvēta lauksaimniecībā izmantojamo zemju teritorija, kas transformēta uz jauktas ražošanas un darījumu apbūves teritoriju atbilstoši 01.06.2006. apstiprinātajam Lauberes pagasta teritorijas plānojumam.

Kompleksa saimnieciskās ēkas un iekārtas, t.sk. cūku novietne, notekūdeņu attīrīšanas iekārta, mēslu krātuves, biogāzes ražotne un koģenerācijas stacija atrodas Ogres novada Lauberes pagastā uz zemes gabala „Rukši” ar kadastra Nr. 7460 002 0119, kura īpašnieks ir SIA „LB Energy”, savukārt nomnieks: SIA „Baltic Pork” (nomas tiesības nostiprinātas līdz 2030. gada 20. jūlijam). Paredzētā darbība tiks īstenota esošajā kompleksa teritorijā, neparedzot tās paplašināšanu.

Paredzētās darbības teritorija atrodas Ogres novada teritorijā uz dienvidaustrumiem no Lauberes ciema blakus valsts vietējam autoceļam V920 (Koknese-Vērene-Madliena-Suntaži). Saskaņā ar spēkā esošo Ogres novada teritorijas plānojumu 2012.-2024. gadam cūku audzēšanas kompleksa zemes gabals atrodas ražošanas objektu apbūves teritorijā (skatīt 2. attēlu). Cūku audzēšanas kompleksa teritorijai ir izstrādāts detālplānojums, kas apstiprināts 2009. gada 17. septembrī un ir spēkā no 2009. gada 7. oktobra.

Lai īstenotu paredzēto darbību, nepieciešams izstrādāt jaunu detālplānojumu, jo mainīsies esošajā detālplānojumā noteiktais maksimālais dzīvnieku turēšanas vietu skaits un zemes vienības apbūves rādītāji. Detālplānojuma izstrāde ir uzsākta vienlaikus ar IVN procedūru.

2. attēls. SIA „Baltic Pork” cūku audzēšanas kompleksa „Rukši” novietojums un teritorijas atļautā izmantošana

Paredzētās darbības teritorija robežojas ar lauksaimniecības un mežu teritorijām, kā arī vietējas nozīmes grants seguma autoceļu V920 Koknese-Vērene-Madliena-Suntaži. Aptuveni 1,3 km attālumā uz austrumiem identificēta potenciāli piesārņota vieta – veca atkritumu izgāztuve „Kaktiņi” (potenciāli piesārņotas vietas reģ. nr. 74688/3656).

Tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijas ir viensētas „Vecelekši”, „Jaunelekši”, „Liskani” un „Zvaigznītes 1”. Tuvākās apdzīvotās vietas ir Madliena (uz austrumiem no kompleksa 3 km attālumā) un Laubere (uz rietumiem no kompleksa 4 km attālumā). Līdzīgā attālumā (aptuveni 2,5 km) no cūku audzēšanas kompleksa atrodas trīs valsts aizsargājami kultūras pieminekļi: uz ziemeļaustrumiem Ūsiņu senkapī (valsts aizsardzības Nr. 1850), uz dienvidaustrumiem Lielās muižas apbūve (valsts aizsardzības Nr. 8249) un uz rietumiem Ančiņu Velna akmens - kulta vieta (valsts aizsardzības Nr. 1836).

4. Ja paredzētā darbība ir izmaiņas esošajā darbībā, – esošās darbības raksturojums, ietverot informāciju par tās apjomiem, tehnoloģiskajiem risinājumiem, galvenajām izejvielām un to uzglabāšanu, dabas resursu izmantošanu, emisijām, notekūdeņiem un atkritumu rašanos;

SIA „Baltic Pork” cūku audzēšanas kompleksam „Rukši” 2012. gada 10. decembrī ir izsniegta A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. R112IA0005.

Atļauja ir izsniegta intensīvai cūku audzēšanai ar kopējo cūku vietu skaitu 12 000 jeb 38 400 dzīvniekiem gadā, atbilstoši cūku labturības prasībām. Citas kompleksā veiktās darbības un to apjomi, kam izsniegta atļauja, ir:

- biogāzes ražošana, t.sk. biogāzes pārstrāde koģenerācijas stacijā;
- pazemes ūdens ieguvei līdz 102 930 m³/gadā;
- bioloģiskā notekūdeņu attīrīšana iekārta ar projektēto jaudu līdz 3,0 m³/dnn.

Saskaņā ar A kategorijas piesārņojošās darbības atļauju SIA „Baltic Pork” cūku audzēšanas kompleksā „Rukši” tiek audzētas tikai nobarojamās cūkas ar dzīvsvaru no 30 kg līdz 100 kg.

Uzņēmuma teritorijā ir pieci pazemes ūdens ieguves urbumi un spiedkatlu ēka. Artēziskie urbumi ierīkoti 2012. gadā, un kopējais urbumu debīts ir līdz 15 l/s (vienas akas rekomendētais debīts 3 l/s). Atļautais pazemes ūdens ieguves apjoms ir 20 586 m³ gadā katram urbumam jeb kopā 102 930 m³/gadā.

Cūku audzēšana kompleksā „Rukši” ietver vairākus tehnoloģiskos procesus, t.sk. cūku turēšanu, barības sagatavošanu, barošanu un dzirdināšanu, kā arī šķidrmēslu izvākšanu. Saskaņā ar izsniegto atļauju kopējais šķidrmēslu apjoms gada laikā no 12 000 cūku vietām kopā ar novietņu mazgājamajiem notekūdeņiem ir vidēji 24 500 m³.

Šķidrmēsli caur betona-redeļu grīdām nonāk šķidrmēslu kanālos, no kurienes ar paštecī tiek savākti starpkrātuvēs, novadīti uz biogāzes reaktoru. Biogāzes ražotne sastāv no kūtsmēslu buferuztvērēja, fermentera, koģenerācijas stacijas, biogāzes iekārtas vadības ēkas un gāzes degļa. Biogāzes ražotnes koģenerācijas ievadītā jauda ir 514 kW (0,514 MW). Saražotais biogāzes apjoms ir līdz 985 500 m³/a. Koģenerācijas elektriskā jauda ir 210 kW un siltuma jauda – 304 kW. Saražotā elektroenerģija tiek ievadīta AS „Latvenergo” tīklā, bet siltumenerģija tiek izmantota cūku kompleksa ēkās apsildei.

No biogāzes reaktora fermentētais substrāts tiek novadīts uz diviem izstrādāto kūtsmēslu substrāta uzkrājējrezervuāriem ar kopējo ietilpību 12 340 m³. Rezervuāros substrāta ievade notiek zem peldslāņa. Augu veģetācijas periodā šķidrmēslus iespējams izvest un izkliedēt uz lauksaimniecības zemēm saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un noslēgtajiem līgumiem ar lauku saimniecībām. Šāds šķidrmēslu apsaimniekošanas veids atbilst labākajiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem.

Biogāzes sadedzināšanas laikā radušās dūmgāzes tiek novadītas 11 m augstā dūmenī. Biogāzes ražotne aprīkota ar avārijas gāzes degli (augstums 3 m), ko izmanto nepieciešamības gadījumā.

Cūku audzēšanas kompleksa „Rukši” darbības rezultātā rodas šādas galvenās atkritumu klases: 200301 *Nešķiroti sadzīves atkritumi*, 020102 *Dzīvnieku audu atkritumi*, 180202 *Atkritumi, kuru savākšanai un uzglabāšanai ir noteiktas īpašas prasības, lai novērstu un aizkavētu infekcijas izplatīšanos*, 200121 *Luminiscentās spuldzes un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi*, 020106 *Dzīvnieku izkārnījumi, urīns un kūtsmēsli, kā arī notekūdeņi, kuri tiek savākti un apstrādāti citur*, 190805 *Sadzīves notekūdeņu attīrīšanas dūņas*, 130506 *Eļļas un ūdens atdalīšanas iekārtu naftas produkti*, 160602 *Niķeļa un kadmija (Ni-Cd) baterijas un akumulatori*.

Uzņēmumā tiek izmantotas ķīmiskās vielas, no kurām daļa klasificējas kā bīstamas ķīmiskās vielas – dezinfekcijas mazgāšanas līdzeklis, kas satur benzalkonija hlorīdu, izopropanolu, glutāraldehīdu, didecimetilamonija hlorīdu, un antifrīzs (etilēnglikols), kurš tiek izmantots kā pretaizsalšanas līdzeklis siltumsistēmas papildināšanai.

5. Informācija par būtiskajiem vides aspektiem, no kuriem izriet paredzētās darbības ietekme uz vidi, un to raksturojumu, tai skaitā:

5.1. Dabas resursu ieguve un izmantošana (norāda veidu un apjomu, piemēram, plānotais ūdens patēriņš kubikmetros dienā, mēnesī, gadā) un to pārveidošana, tai skaitā pārveidojamās zemes platības;

Nozīmīgākais dabas resurss, kas tiks patērēts cūku audzēšanas kompleksa darbībai, būs ūdens, kas galvenokārt nepieciešams dzīvnieku dzirdināšanai. Paredzams, ka ūdens patēriņš nepārsniegs esošo piecu ūdens apgādes urbumu kopējo debitu, tāpēc netiek paredzēta jaunu urbumu izveide.

5.2. Galvenās izejvielas un to daudzums gadā vai plānotie būvmateriāli (attiecībā uz ceļa, dzelzceļa līnijas un lidostas būvniecību) un to daudzums objekta būvniecībai (norāda visas bīstamās ķīmiskās vielas un maisījumus, kā arī pārējās izejvielas, kuru patēriņš pārsniedz 100 kg gadā);

Cūku audzēšanas kompleksa darbības nodrošināšanai tiks izmantota dzīvnieku barība, kā arī dezinfekcijas un mazgāšanas līdzekļi, kas nepieciešami novietņu dezinfekcijai un mazgāšanai. IVN ietvaros tiks novērtēts atbilstošākais dzīvnieku barības veids un sastāvs, ņemot vērā paredzētās darbības specifiku un nozares labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kā arī novērtēts nepieciešamais dezinfekcijas un mazgāšanas līdzekļu apjoms.

5.3. Produkcija un tās daudzums (gadā);

Cūku audzēšanas kompleksā paredzētas ne vairāk kā 30 000 nobarojamo cūku vietas. IVN ietvaros tiks izvērtēts un sniegts precīzs nobarojamo cūku vietu skaits, ņemot vērā plānotos tehniskos risinājumus, sagaidāmo ietekmi uz vidi un paredzētās darbības atbilstību piemērojamām vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām, kā arī cūku labturības prasības. Pārbūves ietvaros nav plānota cūku audzēšanas kompleksa „Rukši” teritorijas paplašināšana.

5.4. Ūdensapgādes risinājums, ūdens ieguves avots (esošs vai plānots), izmantojamā ūdens ieguves avota nodrošinājums ar ūdens resursiem (virszemes vai pazemes ūdens);

Cūku audzēšanas kompleksa darbības nodrošināšanai nepieciešamais ūdens apjoms tik precizēts IVN izstrādes gaitā. Tiek paredzēts, ka esošie pieci ūdensapgādes urbumi spēs nodrošināt nepieciešamo ūdens daudzumu.

5.5. Plānotais notekūdeņu daudzums (kubikmetri diennaktī, mēnesī, gadā), notekūdeņu apsaimniekošanas risinājums;

Cūku audzēšanas kompleksa darbības rezultātā veidojas sadzīves, ražošanas un lietus notekūdeņi. Pēc cūku audzēšanas kompleksa pārbūves netiks mainīti notekūdeņu apsaimniekošanas principi, resp. ražošanas (novietņu mazgāšanas) notekūdeņi tiks novadīti šķidrmēsļu savākšanas sistēmā, sadzīves notekūdeņi un lietus ūdeņi tiks novadīti uz attīrīšanas iekārtām. IVN ietvaros tiks precizētas plānotās notekūdeņu apjoma izmaiņas.

5.6. Siltumapgādes risinājums, sadedzināšanas iekārtai – plānotais kurināmais, tā daudzums un iekārtas jauda;

IVN ietvaros tiks izvērtēti risinājumi pārbūvēto dzīvnieku novietņu apsildei (šobrīd tā ir zemgrīdas ūdens apkure, ko nodrošina siltumtrase no koģenerācijas stacijas).

5.7. Piesārņojošo vielu emisija gaisā, ūdenī (piesārņojošās vielas notekūdeņos, to koncentrācija pirms un pēc attīrīšanas, notekūdeņu izplūdes vieta) un augsnē (piesārņojošās vielas un to koncentrācija), smakas;

Īstenojot dzīvnieku novietņu pārbūvi, cūku audzēšanas kompleksā palielināsies gaisa piesārņojuma, tai skaitā smaku, emisijas avotu skaits. Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros tiks vērtēts gaisa piesārņojuma, tai skaitā smaku, būtiskums, atbilstība normatīvo aktu prasībām un nepieciešamie tehniskie risinājumi ietekmes samazināšanai.

Pārbūves rezultātā neradīsies jauni notekūdeņu veidi vai notekūdeņi ar būtiski atšķirīgu sastāvu, salīdzinājumā ar esošo situāciju. Sagaidāms notekūdeņu apjoma pieaugums. Nav sagaidāma piesārņojošo vielu emisija augsnē.

5.8. Tehnoloģisko procesu atkritumi (arī bīstamie atkritumi), blakusprodukti un paredzētā atkritumu apsaimniekošana;

Cūku audzēšanas kompleksa pārbūves rezultātā nemainīsies līdz šim radīto atkritumu veidi, sagaidāms atsevišķu atkritumu veidu apjomu palielinājums. Šķidrmēsļu apjoms tiks novērtēts IVN ietvaros, ņemot vērā paredzēto cūku vietu skaitu un dzīvnieku kategorijas, tāpat IVN ietvaros tiks

prognozēts sagaidāmais atkritumu daudzums, kas radīsies gan būvniecības, gan ekspluatācijas laikā, kā arī izvirzīti nosacījumi to apsaimniekošanai.

6. Fizikālā ietekme (piemēram, elektromagnētiskais starojums, vibrācija, troksnis);

Cūku audzēšanas kompleksā netiks izmantotas tādas elektromagnētisko starojumu un vibrācijas radošas iekārtas, kas ietekmētu pieguļošās teritorijas.

Nozīmīgākās, šobrīd identificējamās, trokšņa avotu grupas ir šādas: transportēšanas laikā radītais troksnis un iekārtu radītais troksnis (piemēram, ventilācijas izvadi). Detalizēts trokšņa novērtējums tiks veikts ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes laikā.

7. Informācija par iespējām pielāgot paredzētās darbības tehnoloģisko risinājumu oglekļa dioksīda uztveršanai, ja paredzēta tādas sadedzināšanas iekārtas būvniecība, kuras elektroenerģijas ražošanas jauda ir 300 MW vai lielāka;

Nav attiecināms.

8. Informāciju par to, vai paredzētās darbības iespējamā norises vieta atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tai skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*) (turpmāk – *Natura 2000* teritorija);

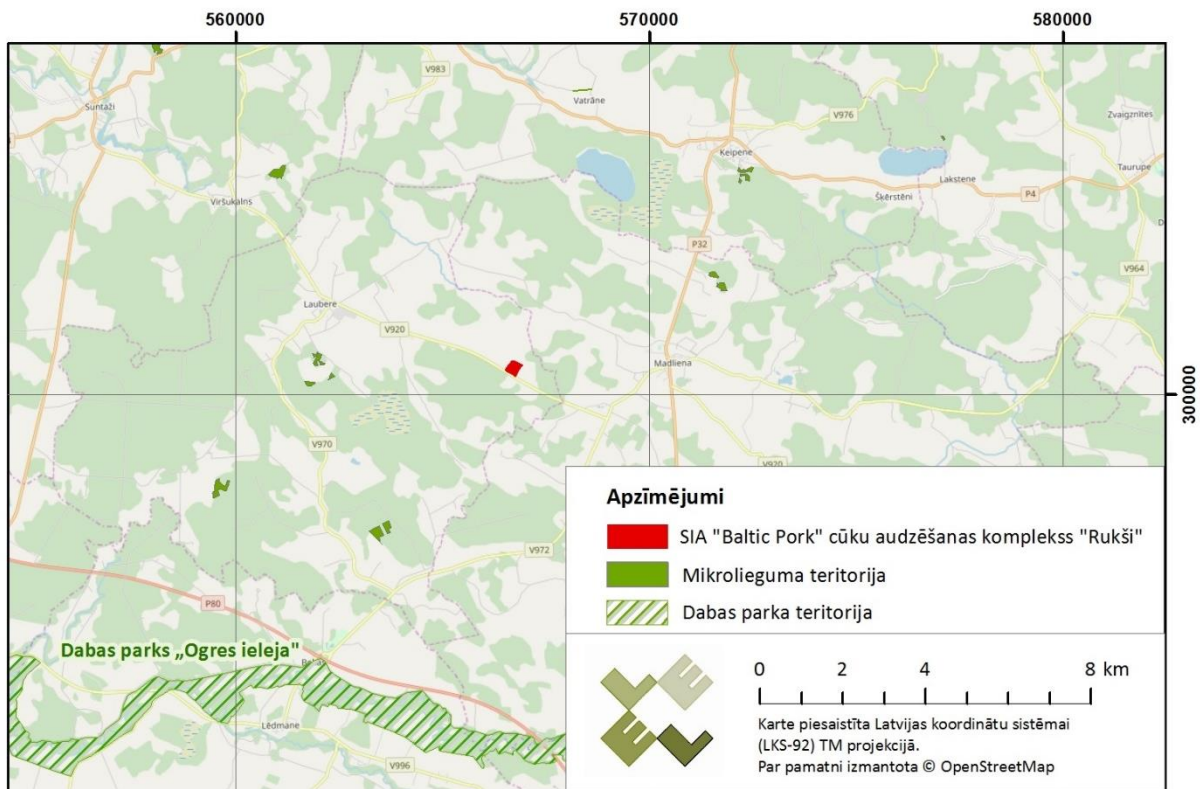
Paredzētās darbības teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā.

9. Informāciju par attālumu (kilometros) no paredzētās darbības iespējamās norises vietas līdz *Natura 2000* teritorijas robežai;

Cūku audzēšanas kompleksa „Rukši” tiešā tuvumā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT). Tuvākās ĪADT ir mikroliegumi:

- 5 km uz dienvidrietumiem – Mazais ērglis *Clanga pomarina*, Koraļļveida parmeliella *Parmeliella triptophylla*,
- 5 km uz rietumiem – Mazais ērglis *Clanga pomarina*,
- 5 km uz ziemeļaustrumiem – Mazais ērglis *Clanga pomarina*,
- 7 km uz ziemeļaustrumiem – Mistrots skuju-lapu koku meža biotops, Trīspirkstu dzenis *Picoides tridactylus*,
- 7,5 km uz dienvidrietumiem – Mazais ērglis *Clanga pomarina*,
- 7,5 km uz ziemeļrietumiem – Mazais ērglis *Clanga pomarina*.

Tuvākā *Natura 2000* teritorija, ir dabas parks „Ogres ieleja”, kas atrodas aptuveni 8,5 km attālumā uz dienvidiem no uzņēmuma teritorijas (skatīt 3. attēlu).

3. attēls. Paredzētās darbības teritorijas tuvumā esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

10. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums, ietverot visu iespējamo būtisko ietekmju raksturojumu, ciktāl pieejama informācija par šo ietekmi.

Iesnieguma 5. un 6. punktā ir raksturoti potenciālie vides piesārņojuma avoti un, iespēju robežās, sniegts piesārņojuma veida un apjoma raksturojums. Neattīrītu notekūdeņu, piesārņota gaisa un atkritumu nokļūšana vidē var radīt būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi un sabiedrības veselību, tādēļ tiks plānoti pasākumi ietekmes uz vidi samazināšanai vai novēršanai un rasti risinājumi adekvātai visu veidu atkritumu apsaimniekošanai.

Detalizēts ietekmes vērtējums tiks sagatavots ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros, salīdzinot dažādas ražošanas procesa tehniskās alternatīvas, vērtējot ietekmi mazinošo pasākumu efektivitāti un izvirzot nosacījumus ar mērķi radīt pēc iespējas mazāku ietekmi uz vidi un sabiedrības veselību.

A. Jēkabsons, SIA „Baltic Pork” pilnvarotā persona